

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Філософський факультет
Кафедра політології

Затверджено

На засіданні кафедри політології філософського
факультету Львівського національного університету імені
Івана Франка (протокол № __ від _____ 2026 р.)

В. о. завідувача кафедри _____ проф. Литвин В.С.

**Силабус з навчальної дисципліни
"Напівпрезидентська система правління",**

**що викладається в межах ОПП "Політологія"
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності С2 "Політологія" галузі знань С "Соціальні науки,
журналістика, інформація та міжнародні відносини"
2023 року вступу**

Назва дисципліни	Напівпрезидентська система правління
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, 79000
Факультет та кафедра, за якими закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра політології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: С "Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини"; Спеціальність: С2 "Політологія"
Викладачі дисципліни	<i>Литвин Віталій Сергійович</i> , доктор політичних наук, в.о. завідувача кафедри політології ЛНУ ім. І. Франка, професор
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: vitaliy.lytvyn@lnu.edu.ua Сторінка викладача: http://filos.lnu.edu.ua/employee/vitaliy-lytvyn Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, ауд. 206
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Щопонеділка, 13:30-14:50 год. (філософський факультет, кафедра політології, ауд. 206 + дистанційно) + У день проведення лекцій/семінарських занять. Також можливі он-лайн консультації через засоби віддаленого відео- й аудіозв'язку та емейлінг на електронну адресу викладача.
Сторінка дисципліни	https://filos.lnu.edu.ua/course/semi-presidentialism
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоби розуміти теоретичні і практичні основи аналізу напівпрезидентської системи правління, головно в країнах Європи. Тому у курсі наголос зроблено на кількісній і якісній складовій аналізу систем правління, передусім напівпрезиденталізму. Курс розроблено з прицілом на усталені і новітні кількісні механізми, методики, виміри аналізу систем правління, найперше напівпрезидентської, зокрема їхніх різновидів та наслідків.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна "Напівпрезидентська система правління" є вибіркоким курсом зі спеціальності С2 Політологія для освітньої програми підготовки бакалаврів, яка викладається в шостому семестрі в обсязі 3,5 кредита (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою, ECTS). Методологічно курс сягає теорії раціонального вибору й неінституціоналізму, проте він також включає в себе інші теоретико-методологічні перспективи, зокрема біхевіоральну. Емпірично більшість запропонованих тем дисципліни у зрізі розгляду й аналізу напівпрезиденталізму обговорюються у ракурсі різних політичних систем сучасності, а інколи й минулого. В науковому контексті навчальний курс використаний як механізм диверсифікації та поглиблення (звуження) сфери наукового політологічного аналізу (адже йому передують нормативні дисципліни "Політичні інститути і системи" та "Політичні режими"). Курс розділено на два змістові модулі. У першому запропоновано вивчення форм та систем державного правління, підходів до класифікацій систем державного правління. Також тут увагу зосереджено на аналізі еволюції терміна і концепта "напівпрезиденталізм" у політичній теорії та практиці, стану класичних і сучасних досліджень напівпрезиденталізму, а також

	атрибутів цієї системи правління і її схвалення та критики. У другому ж змістовому модулі увагу зосереджено головню на розгляді різних типів напівпрезидентської системи правління, а також наслідків, ризиків та перспектив напівпрезидентської системи правління, зокрема в Україні.
<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Метою вивчення дисципліни "Напівпрезидентська система правління" є ознайомити студентів з основами й принципами функціонування сучасних напівпрезидентських систем, особливо в Європі, а також із особливостями застосування якісних і кількісних вимірів та методів у порівняльному аналізі таких систем правління. Також курс спрямований на те, щоби виробити у студентів уявлення про ефективність та якість, а також недоліки і ризики різних типів напівпрезидентських систем правління. Студенти повинні зрозуміти, що напівпрезиденталізм – це дуже комплексна та гетерогенна категорія й опція міжінституційних відносин.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p><i>Основна література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. 2. Литвин В. Гетерогенність і фактори та індикатори типологізації напівпрезидентської системи державного правління: теоретико-методологічний зріз // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. 2017. № 2 (88). С. 318–345. 3. Литвин В. Особливості міжінституційних відносин у напівпрезидентських країнах Європи / Політичні дослідження. 2022. Вип. 2 (4). С. 42–62. 4. Duverger M. A New Political System Model. Semi-Presidential Government // European Journal of Political Research. 1980. Vol. 8. P. 165–187. 5. Elgie R. Variations on a theme: A fresh look at semi-presidentialism // Journal of Democracy. 2005. Vol. 16. No. 3. P. 1–21. 6. Shugart M. Semi-presidential systems: Dual executive and mixed authority patterns // French Politics. 2005. Vol. 3. No. 3. P. 323–351. 7. Shugart M., Carey J. Presidents and Assemblies. Constitutional Design and Electoral Dynamics. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. 316 p. <p><i>Додаткова література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Литвин В. Особливості та наслідки поділу і дуалізму виконавчої влади в рамках різних видів напівпрезиденталізму // Український часопис конституційного права. 2018. № 4. С. 94–112. 2. Литвин В. До проблеми розрізнення напівпрезиденталізму та парламентаризму: напівпрезидентські системи з номінальними президентами у Центральній Європі (на прикладі Болгарії, Словаччини, Словенії та Чехії) // Rozwój polityczny i społeczny państw Europy Środkowej i Wschodniej / Praca zbiorowa pod red. Z. Białoblockiego i A. Romanyuka. Kutno, 2013. S. 149–171. 3. Литвин В., Осадчук І. Атиповість напівпрезидентських систем державного правління у пострадянських країнах: контекст вотумів недовіри урядам // Politicus. 2018. Вип. 3. С. 49–57.

4. Литвин В. Еволюція категорії "напівпрезиденталізм": М. Дюверже як засновник понятійного і теоретичного конструктів? // Освіта регіону: політологія, психологія, комунікації. 2012. № 3. С. 42–51.
5. Литвин В., Романюк А. Концептуалізація і теоретична дистинкція понять "форма державного правління" та "система державного правління" у політичній науці // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. 2016. Випуск 20. С. 3–12.
6. Литвин В. Збалансований напівпрезиденталізм: теоретичні особливості, інституційні ризики та позитиви й перспективи реформування в Україні // Нова парадигма. К.: Вид-во імені М. П. Драгоманова. 2014. № 125. С. 145–163.
7. Литвин В. Інститут президентства в системі органів державної влади: формальні сфери компетенцій та реальний вплив у політиці // Інституційна (не)спроможність держави в Україні: як розірвати замкнене коло: монографія / кол. авт.: Галина Зеленько (кер., наук. ред.) та ін. Київ: ППІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2025. С. 39–65.
8. Литвин В., Демченко Н. Ефекти напівпрезиденталізму в умовах транзиту, криз та війн: порівняльний аналіз // Політичні дослідження. 2025. № 2 (10). С. 106–128.
9. Литвин В. Напівпрезидентська система правління у контексті республіканської форми правління: типологізація, конституційно-правові і політичні виклики та перспективи реформування в Україні // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej: Wydawnictwo Wyzszej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. 2014. Nr. 2. S. 156–181.
10. Cheibub J. Presidentialism, parliamentarism, and democracy. Cambridge University Press, 2007. 202 p.
11. Elgie R. Semi-Presidentialism: Concepts, Consequences and Contesting Explanations // Political Studies Review. 2004. Vol. 2. No. 3. P. 314–330.
12. Elgie R. The classification of democratic regime types: conceptual ambiguity and contestable assumptions // European Journal of Political Research. 1998. Vol. 33. P. 219–238.
13. Elgie R. Three waves of semi-presidential studies // Democratization. 2016. Vol. 23. No. 1. P. 49–70.
14. Lytvyn V. Categorization and systematization of institutionally-procedural and politically-behavioral attributes and features of semi-presidentialism: theoretical and methodological cut // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej: Wydawnictwo Wyzszej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. 2018. Nr. 10. S. 158–179.
15. Lytvyn V. Republicanism with the position of superpresident: differentiation of presidential and semi-presidential systems of government with superpresidents // Studia Politica: Romanian Political Science Review. 2015. Vol. XV. No. 2. P. 289–318.
16. Lytvyn V. Theory and Typology, Challenges and Consequences of Semi-Presidentialism Within Republican Form of Government and Prospects

	<p>for its Reformation in Ukraine // The Annals of the University of Bucharest: Political Science Series. 2016. Vol. 18. No. 1. P. 35–65.</p> <p>17. Skach C. The newest separation of powers: semi-presidentialism // International Journal of Constitutional Law. 2007. Vol. 5. No. 1. P. 93–121.</p> <p><i>Інтернет-джерела:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Döring H., Manow P. Parliaments and governments database (ParlGov). URL: http://www.parlgov.org/ 2. IPU PARLINE database. URL: http://www.ipu.org/parline/ 3. Parties and Elections in Europe. URL: http://www.parties-and-elections.eu/ 4. The Semi-Presidential One. URL: http://www.semipresidentialism.com/
Тривалість дисципліни	1 семестр / 105 годин
Обсяг дисципліни	Загалом 105 годин, зокрема 64 години аудиторних занять. З них: 32 години лекцій, 32 години практичних занять та 41 година самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>У результаті проходження курсу студент набуде <i>такі компетентності</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - СК05: Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування; - СК06: Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. - СК13: Здатність застосовувати теоретичні моделі ухвалення політичних рішень та формувати стратегії забезпечення прозорості процесу прийняття рішень. <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - РН10: Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах; - РН11: Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності; - РН12: Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. <p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Знати</i>: логіку розвитку систем правління і напівпрезиденталізму у ХХ-ХХІ ст.; понятійно-категоріальний апарат та інструментарій для дослідження напівпрезиденталізму; сутність якісних і кількісних вимірів напівпрезиденталізму, які властиві політичним системам сучасності; суть різних видів напівпрезиденталізму; еволюцію та сучасний стан розвитку напівпрезиденталізму у різних частинах і країнах світу; - <i>Вміти</i>: усвідомлювати сутність/еволюцію порівняльного методу досліджень напівпрезиденталізму; розуміти патерни й етапи становлення різних типів напівпрезиденталізму; користуватись методами якісного і кількісного аналізу напівпрезиденталізму; аналізувати напівпрезиденталізм та його атрибути у сучасних країнах; розбирати напівпрезиденталізм на окремі складові; володіти інструментарієм аналізу напівпрезиденталізму; здійснювати порівняння напівпрезиденталізму у політичних системах.

Ключові слова	Форма державного правління, система державного правління, політичний інститут, міжінституційні відносини, напівпрезиденталізм, президент, парламент, уряд, прем'єр-міністр, парламентські вотуми (інвеститури, довіри і недовіри), типи напівпрезиденталізму, країни Європи, Україна.
Формат дисципліни	Очний
Аудиторні особливості дисципліни	Проведення лекцій, семінарських занять, лабораторних і розрахункових робіт та консультацій для кращого розуміння тем дисципліни.
Теми дисципліни	Детально див. Додаток "Схему курсу"
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру. Форма заліку – комбінована (тестова + усна) за результатами поточного контролю
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін, як "Політичні інститути і системи", "Партологія", "Псефологія", "Політичні режими", які достатні для сприйняття категоріального апарату порівняльної політології, елементів державознавства, міжінституційних відносин та політичного процесу.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, колаборативне навчання (групові проекти, спільні розробки, групові розрахункові роботи, навчальні спільноти, тьюторство і т.д.), проектно-орієнтоване навчання, дискусія, семінари, самостійна робота, аналіз статистичних баз даних. Навчальні методи: пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, а також активізації навчання.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребуватиме залучення персонального комп'ютера (принаймні лектором) і мультимедійного проектора. Крім того, бажано, щоби студенти також користувались персональними комп'ютерами. Для курсу не потрібно спеціалізованого програмного забезпечення (хоча воно може використовуватись за бажанням). Тим не менше, потрібне впевнене користування загальноживаними програмами й операційними системами. Також для курсу бажане володіння мінімальними навиками роботи з базами та масивами даних й інформації.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: практичні/самостійні тощо – 34% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 34); контрольні заміри (модулі) – 16% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 16); залік – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50). Підсумкова максимальна кількість балів – 100. Письмові та проектні роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт, серед яких вирішення кейсів, а також розрахункові роботи. Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування і втручання в роботу інших студентів становлять, однак не обмежують прикладів можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак цього є підставою для незарахування тієї або іншої роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відповідно, жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

	<p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед основних і додаткових.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні й поточному навчанні, в самостійній роботі і бали підсумкового заліку (в комбінованому форматі). При цьому, обов'язково враховуються присутність на заняттях й активність студента під час практичного заняття, списування і плагіат, несвоєчасне виконання поставлених завдань. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку та модульних контролів</p>	<p><i>Орієнтований перелік питань до заліку та модульних контролів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і відмінність понять "форма" та "система державного правління". 2. Класичні і новітні підходи до класифікацій систем державного правління. Дихотомія, трихотомія і чотирихотомія в типологізації систем правління. 3. Президенталізм, парламентаризм, напівпрезиденталізм, напівпарламентаризм як основні типи систем державного правління та їхні структуризаційні особливості. 4. Конституційне та фактичне розуміння систем державного правління. 5. Президентська та парламентська демократії як уточнюючі аналітичні категорії форм і систем державного правління. 6. "Хвилі" дослідження форм і систем державного правління. 7. Історія й еволюція терміна і концепту "напівпрезиденталізм" у теорії і практиці. 8. Біхевіоральне й інституційне розуміння напівпрезиденталізму. 9. Історія напівпрезиденталізму як реальної системи державного правління на прикладі країн Європи. 10. Стан та "хвилі" класичних і сучасних досліджень напівпрезиденталізму. 11. Підходи до визначення напівпрезиденталізму та історія їхнього становлення. 12. Дювержівське і постдювержівське визначення напівпрезиденталізму та їхні переваги і недоліки. 13. Синтетичне визначення напівпрезидентської системи правління: позитиви та негативи. 14. Опції та сутність критики концепту і різних підходів до визначення напівпрезиденталізму. 15. Регіональні параметри дефініювання напівпрезиденталізму. 16. Сутність і кластеризація атрибутів напівпрезиденталізму. Інституційно-процесуальні та політично-поведінкові атрибути напівпрезиденталізму. 17. Дефінітивні та додаткові атрибути напівпрезиденталізму. 18. Атрибути напівпрезиденталізму та їхні кейси на прикладі країн Європи. 19. Походження, способи виборів, повноваження та ролі президентів в умовах європейського напівпрезиденталізму.

20. Особливості формування, повноваження та відповідальність урядів і прем'єр-міністрів в умовах європейського напівпрезиденталізму.
21. Сутність, особливості та варіанти дуалізму виконавчої влади в умовах напівпрезиденталізму.
22. Особливості та значення гетерогенності напівпрезиденталізму.
23. Напівпрезиденталізм як узагальнена і диверсифікована система правління.
24. Підходи до класифікації напівпрезидентської системи правління.
25. Чинники та індикатори типологізації напівпрезидентської системи правління в країнах Європи.
26. Взаємозалежність й аналітична доповнюваність різних типологізаційних ліній окреслення напівпрезиденталізму.
27. Сутність і елементи формальної (інституційно-процесуальної) типологізації напівпрезидентської системи правління та її емпіричні вияви в країнах Європи.
28. Президентсько-парламентська напівпрезидентська система правління, її інституційно-процесуальна логіка й операціоналізація в країнах Європи.
29. Інституційно-процесуальна логіка, детермінація та операціоналізація прем'єр-президентської напівпрезидентської системи правління в країнах Європи.
30. Президент-парламентаризм та прем'єр-президенталізм: окремі системи правління чи окремі опції напівпрезиденталізму?
31. Етапи становлення, логіка, конструкції і варіанти фактичної (політично-поведінкової) типологізації напівпрезидентської системи правління на прикладі країн Європи.
32. Партійно-виборча детермінація напівпрезиденталізму.
33. Патерни і різновиди напівпрезидентських систем уніфікованої більшості та меншості.
34. Логіка та різновиди напівпрезидентських систем розділеної більшості та меншості.
35. Феномен, сутність, типи та наслідки когабітації у напівпрезидентських країнах Європи.
36. Фазовість зміни політично-поведінкових атрибутів напівпрезидентської системи правління в країнах Європи.
37. Логіка, конструкції та варіанти формально-фактичної типологізації напівпрезиденталізму на основі врахування уповноваженості президентів та інших політичних інститутів.
38. Формальні та фактичні параметри сили президентів, прем'єр-міністрів (урядів) і парламентів у рамках європейського напівпрезиденталізму.
39. Стабільність чи динамічність формально-фактичної логіки типологізації напівпрезиденталізму?
40. Сутність президенціалізованого напівпрезиденталізму з посадою сильного і/чи суперсильного президента.
41. Формальні та фактичні чинники президенціалізації напівпрезидентської системи правління.
42. Історичні та чинні кейси президенціалізованого напівпрезиденталізму.
43. Особливості напівпрезиденталізму в Азербайджані та Білорусі.

	<p>44. Атиповість напівпрезиденталізму у пострадянських та інших країнах.</p> <p>45. Сутність парламентаризованого чи прем'єризovanого напівпрезиденталізму з посадою слабкого і/чи номінального президента.</p> <p>46. Формальні та фактичні чинники парламентаризації і/чи прем'єризації напівпрезидентської системи правління.</p> <p>47. Історичні та чинні кейси парламентаризованого або прем'єризovanого напівпрезиденталізму.</p> <p>48. Особливості напівпрезиденталізму в Болгарії, Ірландії, Словаччині, Словенії та Чехії.</p> <p>49. Специфіка і винятковість парламентаризованого напівпрезиденталізму в Австрії та Ісландії.</p> <p>50. Параметри і наслідки парламентаризації напівпрезиденталізму в Фінляндії.</p> <p>51. Сутність, проблеми і перспективи збалансованого напівпрезиденталізму.</p> <p>52. Дуалізм виконавчої влади як проблема збалансованого напівпрезиденталізму.</p> <p>53. Унікальність французького кейсу збалансованого напівпрезиденталізму.</p> <p>54. Збалансований напівпрезиденталізму у Португалії.</p> <p>55. Веймарська республіка як історичний кейс напівпрезиденталізму.</p> <p>56. Інституційна і політична специфіка збалансованого напівпрезиденталізму на прикладі країн Центрально-Східної Європи: Литва, Польща і Румунія.</p> <p>57. Параметри стабільності напівпрезиденталізму та його різних опцій.</p> <p>58. Кореляція напівпрезиденталізму, його варіантів і типів політичних режимів.</p> <p>59. Ефективність міжінституційних відносин й урядування в рамках різних типів напівпрезиденталізму.</p> <p>60. Конфлікти у системі дуалізму виконавчої влади та їхня інтенсивність в рамках різних типів та опцій напівпрезиденталізму.</p> <p>61. Систематизація ефектів та наслідків гетерогенного європейського напівпрезиденталізму.</p> <p>62. Ефекти, ризики та перспективи напівпрезиденталізму на тлі інших систем державного правління.</p> <p>63. Історія, причини вибору й операціоналізації напівпрезиденталізму в Україні.</p> <p>64. Президент-парламентаризм та прем'єр-президенталізм в Україні.</p> <p>65. Специфіка президенціалізованого і збалансованого напівпрезиденталізму в Україні.</p> <p>66. Ризики та перспективи розвитку української напівпрезидентської системи правління.</p> <p>67. Напівпрезиденталізм в Україні: вимушений чи неминучий?</p> <p>68. Регіональні відмінності сутності й операціоналізації напівпрезиденталізму.</p> <p>69. Напівпрезиденталізм як найрелевантніша опція європейських систем правління. Кластери і причини вибору напівпрезиденталізму.</p> <p>70. Причини фіаско напівпрезиденталізму в країнах Латинської Америки.</p> <p>71. Кейси та параметри напівпрезиденталізму в португаломовних країнах.</p> <p>72. Чинники та вияви атиповості напівпрезидентської системи правління.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку для оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу "Напівпрезидентська система правління"

Тиж. / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1 6,5 год.	<p>Тема 1. Форми та системи правління. Підходи до класифікації систем правління. Запит на напівпрезидентиалізм. Сутність і відмінність понять "форма" та "система правління". Класичні та новітні підходи до класифікацій систем правління. Дихотомія, трихотомія та чотирихотомія в типологізації систем правління. Президенталізм, парламентаризм, напівпрезиденталізм, напівпарламентаризм як основні типи систем правління та їхні структурні особливості. Конституційне та фактичне розуміння систем правління. Президентська і парламентська демократії як уточнюючі категорії форм та систем правління.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Волощук О. Форма правління: поняття та сутність // Науковий вісник Чернівецького університету: Правознавство. 2011. Вип. 559. С. 33–38. - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. Теоретико-методологічні "хвилі" дослідження республіканських систем державного правління: від В. Баджехота до Р. Елгі // Вісник Львівського університету: "Серія філософсько-політологічні студії". 2013. № 3. С. 145–155. - Литвин В., Романюк А. Концептуалізація і теоретична дистинкція понять "форма державного правління" та "система державного правління" у політичній науці // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: Серія 22. 2016. Вип. 20. С. 3–12. 	Самостійна робота з окремих питань, 1 год.	1 тиждень
		<p>Семинар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Панчак-Бялоблоцка Н. Інституційно-процесуальна детермінація різних типів парламентських демократій та апробованих у них систем державного правління: європейський досвід // Вісник Львівського університету: Філософсько-політологічні студії. 2017. Вип. 9. С. 101–111. - Сержогіна С. Форма правління як базова категорія державного будівництва // Державне будівництво та місцеве самоврядування. Харків, 2003. Вип. 6. С. 16–26. - Cheibub J. Presidentialism, parliamentarism, and democracy. Cambridge University Press, 2007. 202 p. - Elgie R. The classification of democratic regime types: conceptual ambiguity and contestable assumptions // European Journal of Political Research. 1998. Vol. 33. P. 219–238. - Shugart M., Carey J. Presidents and Assemblies. Constitutional Design and Electoral Dynamics. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. 316 p. - The semi-presidential one. URL: http://www.sempresidentialism.com/ 	Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.	1 тиждень

2 6,5 год.	<p>Тема 2. Історія й еволюція терміна і концепту "напівпрезиденталізм". Класичні і сучасні дослідження напівпрезиденталізму й інших систем правління. "Хвилі" дослідження форм і систем правління. Історія й еволюція терміна і концепту "напівпрезиденталізм" у політичній теорії та практиці. Біхевіоральне й інституційне розуміння напівпрезиденталізму. Історія напівпрезиденталізму як реальної системи правління на прикладі країн Європи. Стан та "хвилі" класичних і сучасних досліджень напівпрезиденталізму.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. Еволюція категорії "напівпрезиденталізм": М. Дюверже як засновник понятійного і теоретичного конструктивів? // Освіта регіону: політологія, психологія, комунікації. 2012. № 3. С. 42–51. - Литвин В. Теоретико-методологічні "хвилі" дослідження республіканських систем державного правління: від В. Баджекота до Р. Елгі // Вісник Львівського університету: "Серія філософсько-політологічні студії". 2013. № 3. С. 145–155. - Duverger M. A New Political System Model. Semi-Presidential Government // European Journal of Political Research. 1980. Vol. 8. P. 165–187. - Elgie R. A Fresh Look at Semi-Presidentialism: Variations on a Theme // Journal of Democracy. 2005. Vol. 16. No. 3. P. 98–112. - Elgie R. Duverger, Semi-presidentialism and the Supposed French Archetype // West European Politics. 2009. Vol. 32. No. 2. P. 248–267. - Elgie R. The classification of democratic regime types: conceptual ambiguity and contestable assumptions // European Journal of Political Research. 1998. Vol. 33. P. 219–238. - Elgie R. Three waves of semi-presidential studies // Democratization. 2016. Vol. 23. No. 1. P. 49–70. - Pasquino G. Duverger and the Study of Semi-Presidentialism // French Politics. 2005. Vol. 3. No. 3. P. 310–322. - Schleiter P., Morgan-Jones E. Citizens, Presidents and Assemblies: The Study of Semi-Presidentialism beyond Duverger and Linz // British Journal of Political Science. 2009. Vol. 39. No. 4. P. 871–992. - Shugart M., Carey J. Presidents and Assemblies. Constitutional Design and Electoral Dynamics. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. 316 p. - The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/ 	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1 год.</p>	2 тиждень
		<p>Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.</p>	2 тиждень	

3 6,5 год.	<p>Тема 3. Підходи до визначення, концептуалізації та теоретико-методологічної критики напівпрезидентської системи правління. Підходи до визначення напівпрезиденталізму та історія їхнього становлення. Дювержівське та постдювержівське (елгіанське) визначення напівпрезиденталізму та їхні переваги і недоліки. Синтетичне визначення напівпрезидентської системи правління: позитиви та негативи. Опції та сутність критики концепту і різних підходів до визначення напівпрезиденталізму. Регіональні параметри дефініювання напівпрезиденталізму.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. До оцінювання класичних і посткласичних та формулювання оновленого і синтетичного визначень напівпрезиденталізму // Вісник Дніпропетровського університету: Філософія, соціологія, політологія. 2016. № 3. С. 30–46. - Литвин В. Інструментарій і підходи до дефініювання, концептуалізації та теоретико-методологічної критики напівпрезидентської системи правління // Сучасні методи та інструменти політичної науки: колективна монографія (за результатами серії теоретичних і практичних воркшопів у рамках проекту "Удосконалення методів та інструментів політології в Україні: вплив університетів країн Вишеградської четвірки" від 13–15 вересня 2019 року) / за наук. ред. Віталія Литвина. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. С. 234–281. - Литвин В. Напівпрезиденталізм у країнах Центрально-Східної Європи: регіонально детерміновані особливості теоретизації та вибору // Вісник Дніпропетровського університету: Філософія, соціологія, політологія. 2017. № 3. С. 92–107. - Литвин В. Подвійна виконавча влада: теорія та практика європейського півпрезиденталізму // Освіта регіону: політологія, психологія, комунікації. 2009. № 3. С. 25–33. - Литвин В. Регіональні особливості теоретизації і вибору напівпрезидентської системи державного правління в країнах Центрально-Східної Європи // Актуальні проблеми політичної науки. 2018. Вип. 5. С. 127–145. - Duverger M. A New Political System Model. Semi-Presidential Government // European Journal of Political Research. 1980. Vol. 8. P. 165–187. - Elgie R. Semi-Presidentialism: Concepts, Consequences and Contesting Explanations // Political Studies Review. 2004. Vol. 2. No. 3. P. 314–330. - Pasquino G. Nomination: Semi-presidentialism: A Political Model at Work // European Journal of Political Research. 1997. Vol. 31. No.1. P. 128–146. 	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1 год.</p>	3 тиждень
		<p>Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.</p>	3 тиждень	

4 6,5 год.	<p>Тема 4. Атрибути й ознаки напівпрезиденталізму на прикладі країн Європи: перелік, категоризація та систематизація. Сутність і кластеризація атрибутів напівпрезиденталізму. Інституційно-процесуальні та політично-поведінкові атрибути напівпрезиденталізму. Дефінітивні та додаткові атрибути напівпрезиденталізму: теоретичний розріз. Атрибути напівпрезиденталізму та їхні кейси і вияви на прикладі країн Європи.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. Особливості та наслідки поділу і дуалізму виконавчої влади в рамках різних видів напівпрезиденталізму // Український часопис конституційного права. 2018. № 4. С. 94–112. - Мовчан У. Дуалізм виконавчої влади: проблема розподілу повноважень у напівпрезидентських системах // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: Серія: Питання політології. 2011. № 984. С. 102–108. - Bahro H. Virtues and vices of semi-presidential government // Journal of Social Sciences and Philosophy. 1999. Vol. 11. No. 1. P. 1-37. - Duverger M. A New Political System Model. Semi-Presidential Government // European Journal of Political Research. 1980. Vol. 8. P. 165–187. - Elgie R. Three waves of semi-presidential studies // Democratization. 2016. Vol. 23. No. 1. P. 49–70. - Lytvyn V. Categorization and systematization of institutionally-procedural and politically-behavioral attributes and features of semi-presidentialism: theoretical and methodological cut // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej: Wydawnictwo Wyzszej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. 2018. Nr. 10. S. 158–179. - Lytvyn V., Romanyuk A., Osadchuk I. Attributes, logics, and reasons for the choice of semi-presidentialism: A verification and systematisation on the example of European countries // Studia Politica: Romanian Political Science Review. 2020. Vol. XX. No. 4. P. 469–498. - Shugart M. Semi-presidential systems: Dual executive and mixed authority patterns // French Politics. 2005. Vol. 3. No. 3. P. 323–351. - Shugart M., Carey J. Presidents and Assemblies. Constitutional Design and Electoral Dynamics. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. 316 p. - The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/ 	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1 год.</p>	4 тиждень
		<p>Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lytvyn V., Romanyuk A., Osadchuk I. Attributes, logics, and reasons for the choice of semi-presidentialism: A verification and systematisation on the example of European countries // Studia Politica: Romanian Political Science Review. 2020. Vol. XX. No. 4. P. 469–498. - Shugart M. Semi-presidential systems: Dual executive and mixed authority patterns // French Politics. 2005. Vol. 3. No. 3. P. 323–351. - Shugart M., Carey J. Presidents and Assemblies. Constitutional Design and Electoral Dynamics. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. 316 p. - The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/ 	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.</p>	4 тиждень

5 6,5 год.	<p>Тема 5. Походження та повноваження президентів і урядів й особливості дуалізму виконавчої влади в умовах напівпрезиденталізму в країнах Європи. Походження і способи виборів президентів в умовах європейського напівпрезиденталізму. Повноваження та ролі президентів і прем'єр-міністрів у напівпрезидентських країнах Європи.</p> <p>Сутність, особливості та варіанти дуалізму виконавчої влади в умовах напівпрезиденталізму.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Бевза Б., Пилипів І., Литвин В. Методика оцінювання та порівняння сили президентів із позиції сфер повноважень: теоретизація й апробація на прикладі країн Африки // Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей. 2020. Вип. 42. С. 121–135. - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. Конструкції більшості та меншості у сучасних системах всенародних президентських виборів: порівняльний аналіз // Освіта регіону: політологія, психологія, комунікації. 2015. № 2 (39). С. 19–35. - Литвин В. Особливості та наслідки поділу і дуалізму виконавчої влади в рамках різних видів напівпрезиденталізму // Український часопис конституційного права. 2018. № 4. С. 94–112. - Литвин В. Природа, спосіб обрання і легітимність інституту президента як атрибути напівпрезиденталізму: порівняння та узагальнення на прикладі країн Європи // Вісник Дніпропетровського університету: Філософія, соціологія, політологія. 2017. № 2 (36). С. 30–46. - Литвин В., Романюк А. Конструкції більшості та меншості у сучасних системах всенародних президентських виборів: порівняльний аналіз // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: Серія "Питання політології". 2015. Вип. 28. С. 5–21. - Мовчан У. Дуалізм виконавчої влади: проблема розподілу повноважень у напівпрезидентських системах // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: Серія: Питання політології. 2011. № 984. С. 102–108. - Duverger M. A New Political System Model. Semi-Presidential Government // European Journal of Political Research. 1980. Vol. 8. P. 165–187. - Lytvyn V. The Framework, Way of Election, Legitimacy and Powers of Presidents as Institutional, Procedural, Political and Behavioural Attributes of the European Semi-Presidentialism // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej: Wydawnictwo Wyzszej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. 2019. Nr. 12. S. 29–61. 	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1 год.</p>	5 тиждень
		<p>Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>		<p>Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.</p>	5 тиждень

6 6,5 год.	<p>Тема 6. Параметри й опції формування, функціонування і відповідальності урядів в умовах європейського напівпрезиденталізму. Особливості формування, функціонування та повноважень урядів і прем'єр-міністрів в умовах європейського напівпрезиденталізму. Вотуми інвеститури та довіри урядам. Опціонал та рамки індивідуальної і колективної відповідальності урядів та прем'єр-міністрів в умовах європейського напівпрезиденталізму. Вотуми недовіри урядам. Парламенти та/чи президенти як "принципали" формування і відставок урядів в європейських країнах з напівпрезидентською системою правління.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Панчак-Бялоблоцька Н. Інституційно-політичні та конституційно-правові типи європейських парламентських демократій: наголос на системах позитивного та негативного парламентаризму // Епістемологічні дослідження в філософії, соціальних і політичних науках. 2016. Вип. 4. С. 47–57. - Панчак-Бялоблоцька Н. Особливості урядів меншості європейських систем позитивного та негативного парламентаризму // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2015. Вип. 7. С. 250–264. - Сорока С. Вотум довіри парламенту в процесі формування уряду: досвід країн ЄС та Україна // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Державне управління. 2010. Вип. 135. Том 147. С. 36–45. - Bucur C. Cabinet ministers under competing pressures: Presidents, prime ministers, and political parties in semi-presidential systems // Comparative European Politics. 2017. Vol. 15. No. 2. P. 180–203. - Louwse T. Unpacking "positive" and "negative" parliamentarism // Paper presented at the workshop "The Evolution of Parliamentarism and Its Political Consequences", Joint Sessions of Workshops of the European Consortium of Political Research, Salamanca, Spain, April 10–15, 2014. 18 p. - Lytvyn V. Cabinet responsibility as an institutional, procedural, political and behavioral attribute of semi-presidentialism in European countries // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej. 2021. Nr. 15. S. 30–49. - Lytvyn V. Features and types of governmental cabinets as descriptors of semi-presidential system of government in European countries // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. 2020. Nr. 14. S. 37–52. - Russo F., Verzichelli L. The Adoption of Positive and Negative Parliamentarism: Systemic or Idiosyncratic Differences? // Paper presented at the ECPR Joint Sessions of Workshops. Salamanca, April 2014. 29 p. 	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1 год.</p>	<p>6 тиждень</p>
		<p>Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.</p>	<p>6 тиждень</p>	

7 6,5 год.	<p>Тема 7. Гетерогенність і підходи, чинники й індикатори типологізації напівпрезидентської системи правління в країнах Європи.</p> <p>Особливості та значення гетерогенності напівпрезиденталізму. Напівпрезиденталізм як узагальнена та диверсифікована система правління. Підходи до класифікації напівпрезидентської системи правління. Чинники й індикатори типологізації напівпрезидентської системи правління в країнах Європи. Взаємозалежність й аналітична взаємодоповнюваність різних типологізаційних ліній окреслення напівпрезиденталізму.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<p>- Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с.</p> <p>- Литвин В. Гетерогенність і фактори та індикатори типологізації напівпрезидентської системи державного правління: теоретико-методологічний зріз // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. 2017. № 2 (88). С. 318–345.</p> <p>- Литвин В. Напівпрезидентська система правління у контексті республіканської форми правління: типологізація, конституційно-правові і політичні виклики та перспективи реформування в Україні // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej: Wydawnictwo Wyzszej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. 2014. Nr. 2. S. 156–181.</p> <p>- Литвин В. Наслідки й ефекти гетерогенного європейського напівпрезиденталізму // Тези звітної наукової конференції філософського факультету за 2018 рік / Відп. за випуск Л. Рижак, Г. Шипунов. Львів, 2019. С. 152–157.</p> <p>- Литвин В. Особливості та наслідки поділу і дуалізму виконавчої влади в рамках різних видів напівпрезиденталізму // Український часопис конституційного права. 2018. № 4. С. 94–112.</p> <p>- Lytvyn V. Conditionality, factors and indicators of heterogeneity and typologization of semi-presidential system of government // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej. 2020. Nr. 13. P. 31–55.</p> <p>- Lytvyn V. Theory and Typology, Challenges and Consequences of Semi-Presidentialism Within Republican Form of Government and Prospects for its Reformation in Ukraine // The Annals of the University of Bucharest: Political Science Series. 2016. Vol. 18. No. 1. P. 35–65.</p> <p>- The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/</p>	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1 год.</p>	7 тиждень
		<p>Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<p>- Литвин В. Особливості та наслідки поділу і дуалізму виконавчої влади в рамках різних видів напівпрезиденталізму // Український часопис конституційного права. 2018. № 4. С. 94–112.</p> <p>- Lytvyn V. Conditionality, factors and indicators of heterogeneity and typologization of semi-presidential system of government // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej. 2020. Nr. 13. P. 31–55.</p> <p>- Lytvyn V. Theory and Typology, Challenges and Consequences of Semi-Presidentialism Within Republican Form of Government and Prospects for its Reformation in Ukraine // The Annals of the University of Bucharest: Political Science Series. 2016. Vol. 18. No. 1. P. 35–65.</p> <p>- The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/</p>	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.</p>	7 тиждень

8 6,5 год.	<p>Тема 8. Інституційно-процесуальна типологізація напівпрезидентської системи правління в країнах Європи. Президент-парламентаризм і прем'єр-президенталізм. Сутність й елементи формальної (інституційно-процесуальної) типологізації напівпрезидентської системи правління та її емпіричні вияви в країнах Європи. Президентсько-парламентська напівпрезидентська система правління, її інституційно-процесуальна логіка й операціоналізація в країнах Європи. Інституційно-процесуальна логіка, детермінація та операціоналізація прем'єр-президентської напівпрезидентської системи правління в країнах Європи. Президент-парламентаризм та прем'єр-президенталізм: окремі системи правління чи окремі опції напівпрезиденталізму?</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Мод. контроль 1 Самостійна робота – 1 год.</p>	<p>- Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. Особливості, логіка та параметри операціоналізації президентсько-парламентського напівпрезиденталізму в країнах Європи // <i>Humanitarian Vision</i> (Гуманітарні візії). 2017. № 3 (1). С. 37–44. - Elgie R. <i>Premier-Presidentialism, President-Parliamentarism, and Democratic Performance: Indicative Case Studies</i> // Elgie R. <i>Semi-Presidentialism: Sub-Types and Democratic Performance</i>. Oxford: Oxford University Press, 2011. P. 157–185. - Lytvyn V. Institutional and procedural determination of premier-presidentialism as a type of semi-presidential system of government and its manifestations and operationalisations in European countries // <i>Studium Europy Srodkowej i Wschodniej: Wydawnictwo Wyzszej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie</i>. 2021. Nr. 16. S. 69–91.</p>	Самостійна робота з окремих питань, 1 год.	8 тиждень
		<p>Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<p>- Protsyk O. Intra-Executive Competition between President and Prime Minister: Patterns of Institutional Conflict and Cooperation under Semi-presidentialism // <i>Political Studies</i>. 2006. Vol. 54. No. 2. P. 219–244. - Roper S. Are all semi-presidential regimes the same? A comparison of premier-presidential regimes // <i>Comparative Politics</i>. 2002. Vol. 34. No. 3. P. 253–272. - Shugart M. <i>Comparative Executive-Legislative Relations</i> // <i>The Oxford Handbook of Political Institutions</i> / R. A. W. Rhodes, Sarah Binder, Bert Rockman. Oxford: Oxford University Press, 2006. P. 344–365. - Shugart M. Semi-presidential systems: Dual executive and mixed authority patterns // <i>French Politics</i>. 2005. Vol. 3. No. 3. P. 323–351. - Shugart M., Carey J. <i>Presidents and Assemblies. Constitutional Design and Electoral Dynamics</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. 316 p. - The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/</p>	Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.	8 тиждень

9 6,5 год.	<p>Тема 9. Політично-поведінкова типологізація напівпрезидентської системи правління в країнах Європи. Системи уніфікованого та розділеного правління. Когабітація і фази напівпрезиденталізму. Етапи становлення, логіка, конструкції і варіанти фактичної (політично-поведінкової) типологізації напівпрезидентської системи правління на прикладі країн Європи. Партиїно-виборча детермінація напівпрезиденталізму. Патерни і різновиди напівпрезидентських систем уніфікованої більшості та меншості. Логіка та різновиди напівпрезидентських систем розділеної більшості та меншості. Феномен, сутність, типи та наслідки когабітації у напівпрезидентських країнах Європи. Фазовість зміни політично-поведінкових атрибутів напівпрезидентської системи правління в країнах Європи.</p>	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.	<ul style="list-style-type: none"> - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. До концептуально-теоретичного уточнення сутності когабітації та її емпіричної інституційно-партиїної детермінації: аналіз на прикладі Франції // Політичні партії і вибори: українські та світові практики: зб. ст. і тез за результатами наук. конф. від 21 жовтня 2017 року / Відп. за випуск Анатолій Романюк, Віталій Литвин. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. Вип. 2. С. 241–247. - Литвин В. До структуризації та оновлення типології напівпрезиденталізму на підставі особливостей дуалізму, партиїної приналежності і відповідальності виконавчої влади та композиції легіслатур // Історико-політичні проблеми сучасного світу. 2019. Вип. 40. С. 26–33. - Литвин В. Партиїно-виборча детермінація напівпрезидентської системи державного правління // Політичні партії і вибори: українські та світові практики: збірник статей і тез за результатами наукової конференції "Політичні партії і вибори: українські та світові практики" (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 8 жовтня 2016 року / За заг. редакцією А. Романюка. Львів: Простір-М, 2017. С. 278–286. - Литвин В. Система уніфікованої меншості як варіативний різновид напівпрезиденталізму: перевірка доцільності виокремлення та концептуалізації // Тези звітної наукової конференції філософського факультету / Відп. за випуск Л. Рижак, О. Квас. Дрогобич: ТзОВ "Трек-ЛТД", 2017. С. 117–122. - Литвин В. Теорія та практика когабітації в напівпрезидентських системах Європи // Освіта регіону: політологія, психологія, комунікації. 2011. №. 4. С. 140–149. - Литвин В. Типи когабітації: порівняльний аналіз на практиці європейського напівпрезиденталізму // Тези звітної наукової конференції філософського факультету / Відп. за випуск Л. Рижак, О. Квас. Дрогобич: ТзОВ "Трек-ЛТД", 2018. Випуск 15. С. 90–95. - The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/ 	Самостійна робота з окремих питань, 1 год.	9 тиждень
		Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.		Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.	9 тиждень

10 6,5 год.	<p>Тема 10. Формально-фактична типологізація напівпрезидентської системи правління в країнах Європи. Логіка й еволюція становлення і розвитку. Логіка, конструкції і варіанти формально-фактичної типологізації напівпрезидентської системи правління на підставі урахування уповноваженості президентів та інших політичних інститутів. Формальні та фактичні параметри сили президентів, прем'єр-міністрів/урядів і парламентів у рамках європейського напівпрезиденталізму. Стабільність чи динамічність формально-фактичної логіки типологізації напівпрезиденталізму?</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Забавська Х. Квантифікаційні методики дослідження системи стримувань і противаг (оглядова стаття) // Гуманітарні візії. 2019. Вип. 5(1). С. 36–42. - Забавська Х. Політологічний аналіз основних елементів системи стримувань і противаг (оглядова стаття) // Гуманітарні візії. 2018. Вип. 4(2). С. 7–13. - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. Напівпрезидентська система правління у контексті республіканської форми правління: типологізація, конституційно-правові і політичні виклики та перспективи реформування в Україні // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej: Wydawnictwo Wyzszej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. 2014. Nr. 2. S. 156–181. - Krouwel A. Measuring Presidentialism of Central and East European Countries // Amsterdam: Vrije Universiteit. 2003. No. 02. 25 p. - Krouwel A. Measuring Presidentialism and Parliamentarism: An Application to Central and East European Countries / Andre Krouwel // Acta Politica. 2003. Vol. 38. P. 333–364. - Lytvyn V. Theory and Typology, Challenges and Consequences of Semi-Presidentialism Within Republican Form of Government and Prospects for its Reformation in Ukraine // The Annals of the University of Bucharest: Political Science Series. 2016. Vol. 18. No. 1. P. 35–65. - Shugart M., Carey J. Presidents and Assemblies. Constitutional Design and Electoral Dynamics. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. 316 p. - Siaroff A. Comparative presidencies: The inadequacy of the presidential, semi-presidential and parliamentary distinction // European Journal of Political Research. 2003. Vol. 42. P. 287–312. - The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/ 	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1 год.</p>	10 тиждень
		<p>Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.</p>	10 тиждень	

11 6,5 год.	<p align="center">Тема 11. Атрибути напівпрезидентської системи правління з посадою сильного президента та суперпрезидента в країнах Європи. Сутність президенціалізованого напівпрезиденталізму з посадою сильного і/чи суперсильного президента. Формальні та фактичні чинники президенціалізації напівпрезидентської системи правління. Історичні та чинні кейси президенціалізованого напівпрезиденталізму. Особливості напівпрезиденталізму в Азербайджані, Білорусі та росії. Атиповість напівпрезиденталізму у пострадянських та інших країнах.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<p>- Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с.</p> <p>- Литвин В. Республіканізм із посадою суперпрезидента: до з'ясування суті суперпрезиденталізму та диференціації президентських і напівпрезидентських систем правління з суперпрезидентами // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej. 2014. Nr. 1. S. 159–188.</p> <p>- Литвин В. Супернапівпрезиденталізм і суперпрезиденталізм: до теоретико-методологічної різниці президентсько-парламентських напівпрезидентських і президентських республік з сильними президентами // Тези звітної наукової конференції філософського факультету / Відп. за випуск проф. В. Мельник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2014. Вип. 11. С. 147–152.</p> <p>- Литвин В., Осадчук І. Атиповість напівпрезидентських систем державного правління у пострадянських країнах: контекст вотумів недовіри урядам // Politicus. 2018. Вип. 3. С. 49–57.</p>	Самостійна робота з окремих питань, 1 год.	11 тиждень
		<p>Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<p>- Осадчук І. Партійна система в контексті функціонування атипової напівпрезидентської системи правління в Азербайджанській Республіці (1995–2019) // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Політологія. Соціологія. Право. 2019. № 3 (43). С. 186–191.</p> <p>- Осадчук І. Урядові кабінети в контексті функціонування атипових напівпрезидентських систем правління в Білорусі (1996–2018) та Казахстані (1995–2018) // Політичне життя. 2019. № 1. С. 24–30.</p> <p>- Осадчук І. Атипова напівпрезидентська система правління та політичний режим в Республіці Казахстан (1995–2018) // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія "Історія. Філософія. Політологія". 2019. № 17. С. 72–75.</p> <p>- Осадчук І. Президенціалізація/прем'єризація системи інститутів виконавчої влади в росії // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Філософія. Соціологія. Політологія. 2012. Т. 20. Вип. 22 (3). С. 294–299.</p> <p>- The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/</p>	Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.	11 тиждень

12 6,5 год.	<p>Тема 12. Патерни напівпрезидентської системи правління з інститутом слабого та номінального президента в країнах Європи. Сутність парламентаризованого або прем'єризovanого напівпрезиденталізму з посадою слабого і/чи номінального президента. Формальні та фактичні чинники парламентаризації і/чи прем'єризації напівпрезидентської системи правління. Історичні та чинні кейси парламентаризованого або прем'єризovanого напівпрезиденталізму. Особливості напівпрезиденталізму в Болгарії, Ірландії, Словаччині, Словенії та Чехії. Специфіка і винятковість парламентаризованого напівпрезиденталізму в Австрії та Ісландії. Параметри та наслідки парламентаризації напівпрезиденталізму в Фінляндії.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<p>- Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. До проблеми розрізнення напівпрезиденталізму та парламентаризму: напівпрезидентські системи з номінальними президентами у Центральній Європі (на прикладі Болгарії, Словаччини, Словенії та Чехії) // <i>Rozwój polityczny i społeczny państw Europy Środkowej i Wschodniej / Praca zbiorowa pod red. Z. Białoblockiego i A. Romanuka. Kutno, 2013. S. 149–171.</i> - Литвин В. Інституційна специфічність президент-парламентських систем правління з номінальними президентами: європейський досвід // <i>Тези звітної наукової конференції філософського факультету / Відп. за випуск Л. Рижак, В. Литвин. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2016. Вип. 13. С. 133–137.</i> - Литвин В. Напівпрезидентські системи з номінальними президентами у країнах Європи // <i>Тези звітної наукової конференції філософського факультету. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. Вип. 10.</i> - Осадчук І. Атипова напівпрезидентська система правління у Фінляндії у ХХ ст. // <i>Тези звітної наукової конференції філософського факультету / Відп. за випуск Л. Рижак, Н. Жигайло. Львів, 2021. Вип. 18. С. 143–145.</i> - Осадчук І. Атипові парламентські системи правління (на прикладі країн Африки, Південної Америки й Океанії) // <i>Регіональні студії. 2019. № 17. С. 42–45.</i> - Lytvyn V. Isolation and taxonomy of semi-presidentialism with nominal presidents in Central and Eastern European countries of the EU: as exemplified by Bulgaria, Slovakia, Slovenia and the Czech Republic // <i>Studium Europy Środkowej i Wschodniej: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. 2017. Nr. 7. P. 18–42.</i> - Siaroff A. Comparative presidencies: The inadequacy of the presidential, semi-presidential and parliamentary distinction // <i>European Journal of Political Research. 2003. Vol. 42. P. 287–312.</i> - The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/</p>	Самостійна робота з окремих питань, 1 год.	12 тиждень
		<p>Семинар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<p>- Осадчук І. Атипова напівпрезидентська система правління у Фінляндії у ХХ ст. // <i>Тези звітної наукової конференції філософського факультету / Відп. за випуск Л. Рижак, Н. Жигайло. Львів, 2021. Вип. 18. С. 143–145.</i> - Осадчук І. Атипові парламентські системи правління (на прикладі країн Африки, Південної Америки й Океанії) // <i>Регіональні студії. 2019. № 17. С. 42–45.</i> - Lytvyn V. Isolation and taxonomy of semi-presidentialism with nominal presidents in Central and Eastern European countries of the EU: as exemplified by Bulgaria, Slovakia, Slovenia and the Czech Republic // <i>Studium Europy Środkowej i Wschodniej: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. 2017. Nr. 7. P. 18–42.</i> - Siaroff A. Comparative presidencies: The inadequacy of the presidential, semi-presidential and parliamentary distinction // <i>European Journal of Political Research. 2003. Vol. 42. P. 287–312.</i> - The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/</p>	Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.	12 тиждень

13 6,5 год.	<p>Тема 13. Феномен, природа та різновиди збалансованої напівпрезидентської системи правління в країнах Європи. Сутність, різновиди, проблеми та перспективи збалансованого напівпрезиденталізму. Дуалізм виконавчої влади як проблемне поле збалансованого напівпрезиденталізму. Унікальність французького кейсу збалансованого напівпрезиденталізму. Збалансований напівпрезиденталізму у Португалії. Веймарська республіка як історичний випадок збалансованого напівпрезиденталізму. Інституційна та політична специфіка збалансованого напівпрезиденталізму на прикладі країн Центрально-Східної Європи: Литва, Польща та Румунія.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. До концептуально-теоретичного уточнення сутності когабітації та її емпіричної інституційно-партійної детермінації: аналіз на прикладі Франції // Політичні партії і вибори: українські та світові практики: зб. ст. і тез за результатами наук. конф. "Політичні партії і вибори: українські та світові практики" (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 21 жовтня 2017 року / відп. за випуск Анатолій Романюк, Віталій Литвин. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. Вип. 2. С. 241–247. - Литвин В. Збалансований напівпрезиденталізм: теоретичні особливості, інституційні ризики та позитиви й перспективи реформування в Україні // Нова парадигма. К.: Вид-во імені М. П. Драгоманова. 2014. № 125. С. 145–163. - Литвин В. Напівпрезиденталізм у Польщі й Україні: концептуалізація, становлення, атрибути та різновиди // Вісник Дніпропетровського університету: Філософія, соціологія, політологія. 2017. № 5. С. 85–98. - Литвин В. Особливості та наслідки поділу і дуалізму виконавчої влади в рамках різних видів напівпрезиденталізму // Український часопис конституційного права. 2018. № 4. С. 94–112. - Литвин В. Теоретичні особливості, інституційні ризики та позитиви збалансованого напівпрезиденталізму й перспективи його реформування в Україні // Studia Politologica Ucraino-Polona ("Українсько-польські політологічні студії"). 2015. № 5. С. 45–54. - Lytvyn V. Theoretical Framework of Balanced Semi-Presidentialism, its Institutional Risks/Positives and Prospects for Reformation in Ukraine // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej. 2015. Nr. 4. S. 258–273. - Shugart M. Semi-presidential systems: Dual executive and mixed authority patterns // French Politics. 2005. Vol. 3. No. 3. P. 323–351. - The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/ 	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1 год.</p>	13 тиждень
		<p>Семинар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. До концептуально-теоретичного уточнення сутності когабітації та її емпіричної інституційно-партійної детермінації: аналіз на прикладі Франції // Політичні партії і вибори: українські та світові практики: зб. ст. і тез за результатами наук. конф. "Політичні партії і вибори: українські та світові практики" (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 21 жовтня 2017 року / відп. за випуск Анатолій Романюк, Віталій Литвин. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. Вип. 2. С. 241–247. - Литвин В. Збалансований напівпрезиденталізм: теоретичні особливості, інституційні ризики та позитиви й перспективи реформування в Україні // Нова парадигма. К.: Вид-во імені М. П. Драгоманова. 2014. № 125. С. 145–163. - Литвин В. Напівпрезиденталізм у Польщі й Україні: концептуалізація, становлення, атрибути та різновиди // Вісник Дніпропетровського університету: Філософія, соціологія, політологія. 2017. № 5. С. 85–98. - Литвин В. Особливості та наслідки поділу і дуалізму виконавчої влади в рамках різних видів напівпрезиденталізму // Український часопис конституційного права. 2018. № 4. С. 94–112. - Литвин В. Теоретичні особливості, інституційні ризики та позитиви збалансованого напівпрезиденталізму й перспективи його реформування в Україні // Studia Politologica Ucraino-Polona ("Українсько-польські політологічні студії"). 2015. № 5. С. 45–54. - Lytvyn V. Theoretical Framework of Balanced Semi-Presidentialism, its Institutional Risks/Positives and Prospects for Reformation in Ukraine // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej. 2015. Nr. 4. S. 258–273. - Shugart M. Semi-presidential systems: Dual executive and mixed authority patterns // French Politics. 2005. Vol. 3. No. 3. P. 323–351. - The semi-presidential one. URL: http://www.semipresidentialism.com/ 	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.</p>	13 тиждень

14 6,5 год.	<p>Тема 14. Політичні та соціально-економічні наслідки і впливи напівпрезидентської системи правління в країнах Європи.</p> <p>Параметри стабільності напівпрезиденталізму та його різних опцій. Кореляція напівпрезиденталізму, його варіантів і типів політичних режимів. Ефективність міжінституційних відносин й урядування в рамках різних типів напівпрезиденталізму. Конфлікти у системі дуалізму виконавчої влади та їхня інтенсивність в рамках різних типів та опцій напівпрезиденталізму. Систематизація ефектів і наслідків гетерогенного європейського напівпрезиденталізму. Ефекти, ризики та перспективи напівпрезиденталізму на тлі інших систем державного правління.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. Кореляція типів напівпрезиденталізму та типів політичного режиму: на прикладі країн Європи // Тези звітної наукової конференції філософського факультету за 2020 рік / Відп. за випуск Л. Рижак, Н. Жигайло. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2021. С. 133–137. - Литвин В. Наслідки й ефекти гетерогенного європейського напівпрезиденталізму // Тези звітної наукової конференції філософського факультету за 2018 рік / Відп. Л. Рижак, Г. Шипунов. Львів, 2019. С. 152–157. - Литвин В. Особливості міжінституційних відносин у напівпрезидентських країнах Європи // Політичні дослідження. 2022. Вип. 2 (4). С. 42–62. - Литвин В. Усереднені ефекти і наслідки різних типів європейського напівпрезиденталізму: очікувані та неочікувані вияви // Problemy Bezpieczeństwa w Procesach Politycznej i Społecznej Transformacji w Krajach Europy Środkowo-Wschodniej: Materiały z Międzynarodowej Polsko-Ukraińskiej Konferencji Naukowej / pod redakcją Zbigniewa Białoblockiego, Anatolija Romanyuka i Witalija Łytwyna. Kutno, Wyd. Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej 2019. S. 108–117. - Литвин В., Осадчук І. Демократична держава? Взаємозалежність систем правління та політичних режимів і її ефекти для України // Людина і суспільство: філософські, психологічні та політологічні виміри. В 3 кн. Кн. 3. Антропологічні, суспільно-політичні та інституційні виміри розвитку демократії в Україні: монографія / за ред. чл.-кор. НАН України, д-ра філос. наук, проф. В. П. Мельника. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. С. 232–283. - Литвин В., Демченко Н. Ефекти напівпрезиденталізму в умовах транзиту, криз та війн: порівняльний аналіз // Політичні дослідження. 2025. № 2 (10). С. 106–128. - Cheibub J. A., Chernykh S. Are semi-presidential constitutions bad for democratic performance? // Constitutional Political Economy. 2009. Vol. 20. No. 3–4. P. 202–229. - Cheibub J. A., Chernykh S. Constitutions and Democratic Performance in Semi-Presidential Democracies // Japanese Journal of Political Science. 2008. Vol. 9. No. 3. P. 269–303. - Elgie R. The perils of semi-presidentialism. Are they exaggerated? // Democratization. 2008. Vol. 15. No. 1. P. 49–66. 	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1 год.</p>	14 тиждень
		<p>Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.</p>	14 тиждень	

15 6,5 год.	<p>Тема 15. Напівпрезиденталізм та його регіональні особливості, вияви й різновиди в Європі та поза межами Європи. Чинники атиповості напівпрезиденталізму. Регіональні відмінності дефініювання й операціоналізації напівпрезиденталізму. Напівпрезиденталізм як найрелевантніша опція європейських систем правління. Кластери та причини вибору європейського напівпрезиденталізму. Причини фіаско напівпрезиденталізму в країнах Латинської Америки. Кейси та параметри напівпрезиденталізму в португаломовних країнах. Чинники та вияви атиповості напівпрезидентської системи правління.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Самостійна робота – 1 год.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 636 с. - Литвин В. Напівпрезиденталізм у країнах Центрально-Східної Європи: регіонально детерміновані особливості теоретизації та вибору // Вісник Дніпропетровського університету. 2017. № 3. С. 92–107. - Литвин В. Напівпрезидентські системи в країнах Центральної Європи: детермінанти дефініювання // Transformacje ustrojowe w Europie Srodkowej i Wschodniej / Praca zbiorowa pod red. Z. Bialoblockiego i A. Romanyuka. Kutno, 2012. S. 207–225. - Литвин В. Республіканізм із посадою суперпрезидента: до з'ясування суті суперпрезиденталізму та диференціації президентських і напівпрезидентських систем правління з суперпрезидентами // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej. 2014. Nr. 1. S. 159–188. - Литвин В., Осадчук І. Атиповість напівпрезидентських систем державного правління у пострадянських країнах: контекст вотумів недовіри урядам // Politicus. 2018. Вип. 3. С. 49–57. - Осадчук І. Атипова напівпрезидентська система правління та політичний режим в Республіці Казахстан (1995–2018) // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія "Історія. Філософія. Політологія". 2019. № 17. С. 72–75. - Lytvyn V. Isolation and taxonomy of semi-presidentialism with nominal presidents in Central and Eastern European countries of the EU: as exemplified by Bulgaria, Slovakia, Slovenia and the Czech Republic // Studium Europy Srodkowej i Wschodniej: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. 2017. Nr. 7. P. 18–42. - Lytvyn V., Osadchuk I. The Atypicality of Semi-Presidentialism in the Post-Soviet Countries: The Context of the Votes of No Confidence in Governments // Studia Politica. 2019. Vol. 19. No. 1. P. 57–82. - Lytvyn V., Romanyuk A., Osadchuk I. Attributes, logics, and reasons for the choice of semi-presidentialism: A verification and systematisation on the example of European countries // Studia Politica: Romanian Political Science Review. 2020. Vol. XX. No. 4. P. 469–498. 	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1 год.</p>	15 тиждень
		<p>Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 1,5 год.</p>	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1,5 год.</p>	15 тиждень	

16 7,5 год.	<p>Тема 16. Особливості, ризики й перспективи становлення та функціонування і варіанти розвитку та реформування напівпрезидентської системи правління в Україні. Історія, причини вибору й операціоналізації напівпрезиденталізму в Україні. Президент-парламентаризм та прем'єр-президенталізм в Україні. Специфіка президенціалізованого та збалансованого напівпрезиденталізму в Україні. Ризики та перспективи розвитку української напівпрезидентської системи правління. Напівпрезиденталізм в Україні: вимушений чи неминучий?</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Мод. контроль 2 Самостійна робота – 1 год.</p>	<p>- Литвин В. Атрибути та різновиди напівпрезидентської системи правління в Європі: інституційно-процесуальний і політично-поведінковий аспекти: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 636 с.</p> <p>- Литвин В. Інституційно-процесуальні та політично-поведінкові варіанти розвитку та реформування напівпрезидентської системи правління в Україні // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. 2018. Вип. 2 (94). С. 201–221.</p> <p>- Литвин В. Напівпрезиденталізм у Польщі й Україні: концептуалізація, становлення, атрибути та різновиди // Вісник Дніпропетровського університету: Філософія, соціологія, політологія. 2017. № 5. С. 85–98.</p> <p>- Литвин В. Напівпрезидентська система правління: конституційно-правові виклики та перспективи для України на фоні світового інституційного досвіду // Всеукраїнська науково-практична конференція "Конституція України: політико-правові виклики і перспективи". 26 червня 2014 р. Львів. С. 38–63.</p> <p>- Литвин В. Напівпрезидентська система правління у контексті республіканської форми правління: типологізація, конституційно-правові і політичні виклики та перспективи реформування в Україні // Studium Europu Srodkowej i Wschodniej. 2014. Nr. 2. S. 156–181.</p> <p>- Литвин В. Теоретичні особливості, інституційні ризики та позитиви збалансованого напівпрезиденталізму й перспективи його реформування в Україні // Studia Politologica Ucraino-Polona ("Українсько-польські політологічні студії"). 2015. № 5. С. 45–54.</p> <p>- Литвин В., Осадчук І. Демократична держава? Взаємозалежність систем правління та політичних режимів і її ефекти для України // Людина і суспільство: філософські, психологічні та політологічні виміри. В 3 кн. Кн. 3. Антропологічні, суспільно-політичні та інституційні виміри розвитку демократії в Україні: монографія / за ред. В. П. Мельника. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. С. 232–283.</p> <p>- Литвин В. Інститут президентства в системі органів державної влади: формальні сфери компетенцій та реальний вплив у політиці // Інституційна (не)спроможність держави в Україні: як розірвати замкнене коло: монографія. Київ: ШІЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2025. С. 39–65.</p>	<p>Самостійна робота з окремих питань, 1 год.</p>	16 тиждень
		<p>Семінар, групова робота, дискусія, тьюторство – 2 год. Самостійна робота – 2,5 год.</p>	<p>- Литвин В. Теоретичні особливості, інституційні ризики та позитиви збалансованого напівпрезиденталізму й перспективи його реформування в Україні // Studia Politologica Ucraino-Polona ("Українсько-польські політологічні студії"). 2015. № 5. С. 45–54.</p> <p>- Литвин В., Осадчук І. Демократична держава? Взаємозалежність систем правління та політичних режимів і її ефекти для України // Людина і суспільство: філософські, психологічні та політологічні виміри. В 3 кн. Кн. 3. Антропологічні, суспільно-політичні та інституційні виміри розвитку демократії в Україні: монографія / за ред. В. П. Мельника. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. С. 232–283.</p> <p>- Литвин В. Інститут президентства в системі органів державної влади: формальні сфери компетенцій та реальний вплив у політиці // Інституційна (не)спроможність держави в Україні: як розірвати замкнене коло: монографія. Київ: ШІЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2025. С. 39–65.</p>	<p>Самостійна робота з окремих питань, 2,5 год.</p>	16 тиждень
Разом		64 год. – ауд., 41 год. – сам.		41 год. – сам.	
105 год.					

